

POSTANOWIENIE

Dnia 24 lipca 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Tomasz Artymiuk

w sprawie **E. S.**

skazanego z art. 207 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. i in.,

po rozpoznaniu w dniu 24 lipca 2024 r.

wniosku obrońcy skazanego

o wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego od udziału w sprawie III KK 147/24,

na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w zw. z art. 42 § 1 k.p.k. oraz art. 6 ust. 1 Konwencji
o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności,

postanowił

**włączyć sędziego Pawła Kołodziejskiego od udziału w sprawie
Sądu Najwyższego o sygn. akt III KK 147/24.**

UZASADNIENIE

W dniu 25 marca 2024 r. do Sądu Najwyższego wpłynęła kasacja obrońcy skazanego E. S. od wyroku Sądu Okręgowego w Rzeszowie z dnia 30 października 2023 r., sygn. akt III Ka 633/23.

Sprawa ta zarządzeniem Prezesa Izby Karnej Sądu Najwyższego z dnia 4 kwietnia 2024 r. przydzielona została do rozpoznania sędziemu Pawłowi Kołodziejskiemu.

W dniu 10 kwietnia 2024 r. obrońca skazanego złożył wniosek o wyłączenie od rozpoznania wniesionej kasacji sędziego Pawła Kołodziejskiego uzasadniając to

okolicznością powołania wyżej wymienionego na urząd sędziego Sądu Najwyższego na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie określonym przepisami ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o zmianie ustawy o Krajowej Radzie Sądownictwa oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2018 r., poz. 3 – dalej w tekście ustawa o KRS z 2017 r.).

Postanowieniem z dnia 13 czerwca 2024 r. wydanym przez Sąd Najwyższy w składzie - SSN Anna Dziergawka, wniosku obrońcy nie uwzględniono.

W dniu 27 czerwca 2024 r. obrońca skazanego złożył ponowy wniosek o wyłączenie od rozpoznania niniejszej sprawy sędziego Pawła Kołodziejskiego.

W uzasadnieniu swojego wystąpienia wskazał, że złożenie kolejnego wniosku spowodowane było faktem rozstrzygnięcia w tej sprawie – co do wcześniejszego żądania wyłączenia sędziego referenta – przez sędziego, którego dotyczą tożsame okoliczności związane z powołaniem na urząd sędziego Sądu Najwyższego. W zaistniałym układzie procesowym zdaniem obrońcy nie może mieć zastosowania art. 41 a k.p.k., tym bardziej, że z uwagi na nieuzyskanie w Biurze Obsługi Interesantów Sądu Najwyższego informacji o osobie sędziego, któremu przydzielono do rozpoznania jego wniosek z dnia 10 kwietnia 2024 r., pozbawiony został możliwości złożenia wniosku o wyłączenie również tego sędziego mającego rozstrzygać w przedmiocie pierwotnego wniosku opartego o przepis art. 41 § 1 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Podzielić należy stanowisko obrońcy co do braku podstaw do stosowania w tej sprawie art. 41 a k.p.k.

Przepis ten przewiduje, że wniosek o wyłączenie sędziego oparty na tych samych podstawach faktycznych co wniosek wcześniej rozpoznany pozostawia się bez rozpoznania.

Rzecz w tym, co trafnie zauważa obrońca, odwołując się przy tym do postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2024 r., III KK 540/23, że ten pierwotny wniosek został rozpoznany przez Sąd Najwyższy z udziałem sędziego Anny Dziergawki, która również powołana została na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej w trybie ustawy o KRS z 2017 r.

Jak zasadnie wywiedziono w powołanym postanowieniu, fakt wydania orzeczenia z udziałem sędziego Sądu Najwyższego powołanego na ten urząd w wyniku rekomendacji Krajowej Rady Sądownictwa ukształtowanej przepisami ustawy o KRS z 2017 r., zgodnie pkt. 1 uchwały składu połączonych Izb Sądu Najwyższego: Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 23 stycznia 2020 r., BSA I-4110/20 (OSNK 2020, z. 2, poz. 7), skutkuje nienależytą obsadą sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., co znalazło swoje potwierdzenie również w uzasadnieniu uchwały składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22 (OSNK 2022, z. 6, poz. 22) oraz wparcie także w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej (TSUE) i przede wszystkim Europejskiego Trybunału Praw Człowiek (ETPCz) dokonujących – w ramach ich wyłącznej kompetencji – interpretacji wiążących Rzeczpospolitą Polską norm traktatowych prawa unijnego oraz przepisów konwencyjnych, w tym w szczególności art. 6 ust 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności (EKPC).

Przedstawioną w postanowieniu Sądu Najwyższego z dnia 1 lutego 2024 r., II KK 540/23 i powtórzoną w obecnie rozpoznawanym wniosku obrońcy wykładnię Sąd Najwyższy w tym składzie w całej rozciągłości podziela, a nie znajdując konieczności jej powielania do niej się w tym miejscu odwołuje, uznając za własną.

W efekcie postanowienie z dnia 13 czerwca 2024 r., III KK 147/24 (KRI 428), którym odmówiono wyłączenia SSN Pawła Kołodziejskiego, nie może być brane pod uwagę, co oznacza, że przepis art. 41 a k.p.k. nie stanowi przeszkody w rozpoznaniu ponowionego wniosku obrońcy w tym samym przedmiocie.

Za powyższym przemawiają nadto jeszcze dwie okoliczności.

Pierwsza związana również w uprzednim procedowaniu w przedmiocie rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego przez sędziego Annę Dziergawkę, w sytuacji, gdy oboje powołani zostali na urząd sędziów Sądu Najwyższego na wniosek organu nie będącego organem tożsamym z organem konstytucyjnym, którego skład i sposób wyłaniania reguluje Konstytucja RP, w szczególności w art. 187 ust.1 (zob. pkt 1 powołanej wyżej uchwały Sądu Najwyższego z dnia 2 czerwca 2022 r., I KZP 2/22), a podstawą pierwotnego wniosku o wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego był właśnie tryb jego

powołania na urząd sędziego Sądu Najwyższego. W rzeczywistości więc podejmując się merytorycznego rozpoznania tego wniosku sędzia Anna Dziergawka orzekała w sprawie, która dotyczy jej bezpośrednio, co skutkowało jej wyłączeniem z urzędu na podstawie art. 40 § 1 pkt 1 k.p.k. (*iudex inhabilis*).

Druga odnosi się do okoliczności niezłożenia wniosku o wyłączenie sędziego Anny Dziergawki od rozpoznania wniosku o wyłączenie sędziego Pawła Kołodziejskiego przez samego obrońcę (uczynił to obrońca w odniesieniu do tej sędzi, ale jako członka składu kolegiального Sądu Najwyższego wyznaczonego do rozpoznania sprawy III KK 147/24 na rozprawie w dniu 24 września 2024 r. – k. 85 akt SN). W tym kontekście zauważyć należy, że złożenie takiego wniosku nie było konieczne w sytuacji zaistnienia okoliczności skutkujących wyłączeniem sędziego z mocy prawa, o czym była mowa powyżej. Co więcej, twierdzenie autora obecnego wniosku o wyłączenie co do braku informacji o wyznaczeniu do rozpoznania jego pierwotnego wniosku złożonego na podstawie art. 41 § 1 k.p.k. w odniesieniu do sędziego Pawła Kołodziejskiego przez sędziego pozostającego w identycznej sytuacji prawnej znajduje swoje potwierdzenie w systemie elektronicznym Sądu Najwyższego obejmującym dane o obiegu dokumentów. Oczywiście w tym stanie rzeczy jest, że obrońca pozbawiony był możliwości wszczęcia odpowiedniej procedury o wyłączenie sędziego wyznaczonego do rozpoznania jego wniosku z dnia 10 kwietnia 2024 r., skoro nie były mu dostępne informacje o osobie tego wyznaczonego sędziego.

Biorąc natomiast pod uwagę, że sędzia Paweł Kołodziejski został powołany na urząd sędziego Sądu Najwyższego w wyniku rekomendacji udzielonej przez Krajową Radę Sądownictwa w składzie ukształtowanym ustawą o KRS z 2017 r., zasadność wniosku o jego wyłączenie od udziału w rozpoznaniu sprawy kasacyjnej jest oczywista, Argumentacja w tym względzie przedstawiona w uzasadnieniu wniosku obrońcy jest w pełni zasadna i wyczerpująca. Rozpoznanie sprawy E. S. z udziałem tego sędziego będzie skutkowało zaistnieniem uchybienia określonego w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. i w konsekwencji tego koniecznością wznowienia postępowania kasacyjnego z urzędu (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 14 czerwca 2023 r., II KO 73/22), a w razie wniesienia skargi indywidualnej do

ETPCz może doprowadzić również do odpowiedzialności odszkodowawczej Rzeczypospolitej Polskiej.

Kierując się przedstawionymi wyżej względami postanowiono jak na wstępie.

[J.J.]

[ms]

SSN (Tomasz Artymiuk)